

TRIBU26

VERHALEN - UITDAGINGEN - AANBEVELINGEN

INLEIDING

Op zaterdag 28 maart 2026 was het verzamelen geblazen voor honderden vrouwen op TRIBU26 in Antwerpen. Een aantal organisaties creëerden een groot, activistisch, academisch en artistiek moment waarin vrouwen en FINTA*¹-personen elkaar ontmoetten, luisterden en samenwerkten aan verandering.

Vijftig jaar na het Eerste Internationale Vrouwentribunaal (1976) in Brussel brachten beweging.net, Madame Fortuna en Furia enkele honderden vrouwen samen om hun verhalen te delen over het geweld en onrecht dat ze meemaken.

De bijeenkomst in 1976 vloeide voort uit een groeiend activisme en internationale solidariteit die mede door het VN-jaar van de vrouw in 1975 een boost kreeg. Op die dag stond het concreet benoemen van structureel geweld en discriminatie op vrouwen centraal. In maart 2026 zetten we dat werk verder door nieuwe en oude onrechtvaardigheden zichtbaar te maken en samen oplossingen uit te tekenen.

Het doel was daarbij duidelijk: we wilden vertrekken vanuit de verhalen van vrouwen, maar daar niet stoppen. Deze ervaringen zijn een belangrijke bron van kennis die bredere patronen van ongelijkheid blootleggen. Patronen zoals niet geloofd worden, geweld, economische afhankelijkheid, zorglast, racisme, seksisme, institutioneel falen en culturele normen, die ook nog eens op elkaar ingrijpen en elkaar versterken.

Tegelijk was duidelijk hoe belangrijk het is om die realiteit intersectioneel te benaderen. Vrouwen onderling ervaren die ongelijkheden niet op dezelfde manier. Verschillen in onder meer afkomst, huidskleur, inkomen, gezinssituatie, leeftijd, beperking, seksuele oriëntatie, verblijfsstatuut, taal, geloof en netwerk bepalen in sterke mate welke drempels zij tegenkomen en welke mogelijkheden zij hebben om hulp te vinden, geloofd te worden, een onveilige situatie te verlaten, veilig te wonen en vrije keuzes te maken.

Deze diversiteit aan ervaringen en posities wilden we zichtbaar maken en ook laten weerspiegelen in de diversiteit van de deelnemers.

¹ FINTA* is een verzamelterm voor iedereen die zich niet identificeert als cisgender man. Het letterwoord staat concreet voor Female (vrouw), Intersex (intersekse), Non-binair, Transgender en Agender. De asterisk (*) benadrukt dat alle andere genderidentiteiten eveneens worden omvat. Iedere keer we in deze tekst over vrouwen spreken omvat dit ook de FINTA* gemeenschap.

**TRIBU26 gaat over de kracht van verhalen delen.
En geraakt worden door de verhalen
van anderen, door de kracht van anderen...
en dan te beseffen dat je niet alleen bent.
Het is een gezamenlijke strijd:**

**“Ik strijd voor jou en jij voor mij.
We strijden samen voor alle vrouwen en
alle mensen die onderdrukt, belaagd,
gediscrimineerd en aangevallen worden,
voor nu en voor de toekomstige generaties.
Het is vandaag meer dan ooit nodig...”**

OPZET TRIBU26

De deelnemers konden kiezen tussen vijf thema's. We geven hier een korte omschrijving. Dit zijn geen officiële definities, maar ze waren richtinggevend om de gesprekken af te bakenen.

1. Geweld en onrecht in de publieke sfeer

Omvat onveiligheid, intimidatie en uitsluiting in de openbare ruimte, op school, op het werk, online, in het openbaar vervoer of in verenigingen. Denk aan straatintimidatie, seksistische opmerkingen, ongewenste aanrakingen of online haat, waardoor vrouwen minder vrij publieke ruimte kunnen innemen.

2. Geweld en onrecht in de private sfeer

Wordt vaak omschreven als huiselijk geweld. Het is de meest bekende vorm maar omvat meer dan alleen fysieke mishandeling. Het gaat over geweld, controle en ongelijkheid binnen relaties, gezinnen en de directe leefomgeving. Het kan lichamelijk maar ook psychisch of seksueel geweld zijn. Financiële uitbuiting of controle blijft vaak verborgen, maar heeft een grote impact op vrijheid, veiligheid en zelfvertrouwen.

3. Cultureel onrecht en ongelijkheid

Cultuur gaat hier niet over één gemeenschap of afkomst. Het gaat over alle normen, gewoontes, grappen, verwachtingen en stiltes die maken dat vrouwen minder ruimte krijgen om vrij te leven. Sommige vrouwen ervaren daarbovenop racisme, armoede of migratiestress, waardoor de obstakels in hun leven andere vormen aannemen.

4. Politiek en institutioneel onrecht

Ongelijkheid die ontstaat of blijft bestaan door regels, beleid, instellingen of procedures die vrouwen onvoldoende beschermen of ondersteunen. Wanneer politie, justitie, hulpverlening, gezondheidszorg, onderwijs of sociale diensten klachten niet ernstig nemen of drempels opwerpen, wordt onrecht structureel in stand gehouden.

5. Economisch onrecht en ongelijkheid

Financiële afhankelijkheid, armoede, ongelijke kansen op werk, lage lonen, zorglasten en economische controle. Het beperkt de zelfstandigheid van vrouwen en kan hen kwetsbaarder maken voor afhankelijkheid, uitsluiting en geweld.

Wat hierna volgt, bevat de verhalen van de vrouwen en de daarbij horende uitdagingen die vanuit die verhalen werden geformuleerd. Hoewel de vijf thema's afzonderlijk worden behandeld, lopen ze in het leven van vrouwen voortdurend door elkaar. Zo botst een vrouw die partnergeweld meemaakt vaak tegelijk op

ongeloof bij politie, een tekort aan opvangplekken, financiële afhankelijkheid, zorgverantwoordelijkheden voor kinderen, druk vanuit familie of gemeenschap en drempels op de woon- en arbeidsmarkt. Daarom pleiten we op het einde bij de aanbevelingen niet voor losse maatregelen, maar voor een structurele en samenhangende aanpak.

1. Geweld en onrecht in de publieke sfeer

1.1 Verhalen

Voortdurend 'waakzaam' moeten zijn in de openbare ruimte was een constante in de vele verhalen. Zo geeft een getuige aan dat ze zichzelf (on)bewust traint om altijd alert te zijn in de publieke sfeer. Concrete voorbeelden van hoe de vrouwen aan tafel hiermee omgaan, zijn het 'fake bellen' en het aanpassen van kledij, routes en/of gedrag.

Wat ook steeds terugkeert in de verhalen is dat omstaanders in geval van straatintimidatie zo goed als nooit reageren en de eigen omgeving het verhaal vaak minimaliseert.

1.2 Uitdagingen

Achter deze individuele verhalen zitten enkele systeemfouten die diepgeworteld in onze maatschappij zitten. Vanuit de vele verhalen werden de dag zelf tal van uitdagingen en drempels geformuleerd:

- Hoe zorgen we ervoor dat de inrichting van de openbare ruimte wordt aangepast aan de noden en wensen van vrouwen en voor iedereen een veilige omgeving vormt?
- Hoe verhinderen we dat organisaties of bedrijven hun reputatie beschermen ten koste van slachtoffers?
- Hoe maken we een einde aan victim blaming waarbij de schuld bij het slachtoffer wordt gelegd dat zich maar anders had moeten kleden of gedragen?
- Hoe doorbreken we de 'male-by-default'-logica², onder meer op de werkvloer?
- En hoe zetten we omstaanders sterker en sneller aan tot actie?

"We trainen ons vanzelf omdat we het constant meemaken of horen van andere vrouwen."

Plan International:

77% van de onderzochten reageert niet wanneer ze grensoverschrijdend of ongewenst gedrag zien in de publieke sfeer.

2. Geweld en onrecht in de private sfeer

2.1 Verhalen

Uit de getuigenis van verschillende vrouwen blijkt dat partnergeweld zelden één vorm aanneemt. Fysiek geweld gaat vaak samen met psychisch geweld, financiële controle, isolatie, seksuele dwang, stalking of druk via kinderen. Dat alles in combinatie met het uitblijven van hulp hierbij.

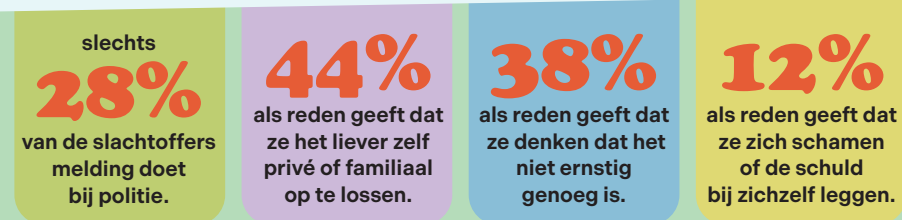
Een vrouw geeft aan dat ook officiële instanties zoals de politie en het gerecht het geweld minimaliseren.

50% van de vrouwen die slachtoffer zijn van partnergeweld ervaart minstens twee vormen van geweld.

“Ze had de politie gebeld en die zei enkel tegen haar man: ‘hier in België slaan we geen vrouwen’. En ze zijn vertrokken. Zij bleef achter en kreeg een afstandsbediening tegen haar gezicht gegooid.”

Uit een onderzoek van de EU-GBV-enquête van 2021 blijkt dat:

2 Het principe 'male by default' (mannelijk als norm) verklaart hoe de maatschappij, taal en technologie onbewust het mannelijke lichaam en de mannelijke ervaring als uitgangspunt nemen voor de 'standaardmens'. Vrouwen worden hierdoor vaak als afwijking van de norm gezien. Het is een vorm van data-bias die we overal in terugzien

Heel wat vrouwen getuigen dat ze om die reden eerst een naaste in vertrouwen nemen. Maar ook daar ervaren heel wat vrouwen wantrouwen en ongeloof. Hun omgeving hecht vaak meer belang aan het ophouden van de schone schijn, of kijkt anders naar instemming binnen relaties. Ook de schrik voor het effect op hun kinderen en het relatiebeeld waarmee ze opgroeien, is zeer groot.

Een opvallend element in de getuigenissen is de angst om racistische stereotypen over mannen van kleur te bevestigen. Eén vrouw getuigt dat dit voor haar een bijkomende drempel vormt om geweld te melden of een aangifte te doen.

Tenslotte benadrukken de getuigenissen dat vertrekken voor veel vrouwen heel moeilijk is. Er is het gevoel van schaamte, maar ook niet weten waar naartoe. Er is weinig kennis over vluchthuizen of andere opvanginitiatieven. Bovendien zijn de plaatsen beperkt. Vrouwen blijken ook bewust rechten ontzegd te worden door hun mannen. Zo geeft een vrouw aan dat ze geen enkele toegang had tot bankgegevens of een eigen rekening waardoor het zeer moeilijk was om op eigen benen te staan.

2.2 Uitdagingen

De verhalen tonen dat partnergeweld zelden één vorm aanneemt. Wie slachtoffers wil beschermen, moet dus niet alleen reageren op zichtbare letsels, maar ook op onderliggende fenomenen zoals gecontroleerd worden, angst en afhankelijkheid. Van daaruit komen volgende uitdagingen naar voren:

- Hoe kunnen kinderen in gezinnen met huiselijk of partnergeweld beter beschermd worden?
- Hoe zorgen we ervoor dat alle vrouwen ernstig genomen worden, zowel door hun omgeving als door officiële instanties en de nodige hulp krijgen?
- Hoe doorbreken we het idee dat de privésfeer een wetteloze zone is?
- Hoe kan de samenleving actiever betrokken worden bij de omgang met daders?
- Hoe creëren we meer duidelijkheid over het geven en vragen van toestemming?
- Hoe passen we de regelgeving aan zodat vrouwen niet langer financieel afhankelijk zijn van hun partner?

3. Politiek en institutioneel onrecht en geweld

“Medische problemen en bezorgdheden van vrouwen worden onder tafel geschoven, zoals bijvoorbeeld menstruatie en de gevolgen die het heeft op je dagelijks leven. Dokters kunnen je niet helpen of hebben niet de nodige kennis om je te helpen.”

Wanneer het in de gesprekken gaat over de medische wereld, vallen heel vaak verhalen te horen over pijn die wordt afgedaan als stress of ‘die tussen de oren zit’. Ook de passiviteit in de medische wereld rond onderzoek naar vrouwelijke problemen en het beperken van medisch onderzoek tot het mannelijk lichaam als standaard heeft gevolgen voor de manier waarop vrouwen worden benaderd.

Vrouwen van kleur hebben hierbij nog af te rekenen met extra uitdagingen. Zo werd een vrouw van Afrikaanse afkomst door haar gynaecoloog verteld dat ze niet moest ‘jammeren’ omdat mensen met een donkere huid een hogere pijngrens zouden hebben.

Ook de manier waarop naar vrouwen wordt gekeken in de politiek wekt frustratie op. Alleen al het feit dat vrouwen binnen hun eigen partij een extra groep moeten oprichten om gehoord te worden, vinden vrouwen niet OK. Zonder systeemverandering zoals quota blijft ‘diversiteit’ in de politiek slechts een holle term.

3.1 Verhalen

Uit verschillende getuigenissen blijkt een gevoel van onmacht tegenover justitie, politie en andere instanties. Een vrouw getuigt dat ze al zestien keer aangifte deed, maar de politie stuurde haar gewoon telkens terug naar huis. Dit werkt extreem drempelverhogend en van nazorg is al helemaal geen sprake. Enkele vrouwen wijzen erop dat geweld niet stopt na de kantooruren. Nochtans zijn diensten en hulp doorgaans enkel bereikbaar vóór 18u en niet in het weekend.

“Kom vóór 18u en niet in het weekend, want dan zijn de juiste diensten er niet.”

“Wanneer vrouwen van loket naar loket worden gestuurd, wanneer aangiftes niet ernstig genomen worden, wanneer de opvang vol zit of hulp enkel bereikbaar is binnen kantooruren, dan wordt veiligheid afhankelijk van doorzettingsvermogen, inkomen, netwerk en toeval.”

3.2 Uitdagingen

Politiek en institutioneel onrecht en geweld zijn zeker nog aanwezig in onze samenleving. Om hier een einde aan te maken, formuleren de deelnemers enkele duidelijke uitdagingen:

- Hoe maken we een einde aan de beperkte toegang tot zorg?
- Hoe zorgen we voor voldoende plaatsen in opvanghuizen en andere zorginitiatieven?
- Hoe zorgen we voor een toegankelijke dienstverlening die vrouwen in nood effectief beschermt?
- Hoe zorgen we voor voldoende kennis over en medisch onderzoek naar het vrouwelijk lichaam? En hoe zorgen we voor vrouwelijke aanwezigheid in medisch onderzoek?
- Hoe garanderen we meer representatie van vrouwen in diverse maatschappelijke sectoren en in de politiek?

4. Economisch geweld en onrecht

4.1 Verhalen

Een vrouw illustreert treffend de dubbele dagtaak van vrouwen. Ze haalt aan hoe de maatschappij verwacht dat ze werkt alsof ze geen kinderen heeft en dat ze moedert alsof ze niet gaat werken. Enkele getuigenissen spreken over discriminatie op de werkvloer, gewoon omdat ze vrouw zijn. Zwangerschap wordt als een bedrijfsrisico gezien of ze krijgen geen promotie omdat ze niet 'hard' genoeg zijn. Vrouwen met een etnisch-culturele achtergrond ervaren daarenboven een dubbele discriminatie omwille van hun kleur of geloof.

Een andere vrouw getuigt over de sterke afhankelijkheid die nog steeds bestaat tegenover de man aangezien hij de macht over het geld behoudt. Deze verhalen komen naar boven bij zowel vrouwen die fulltime als deeltijds werken, maar zijn sterker wanneer er deeltijds wordt gewerkt.

1 op de 3 vrouwen die slachtoffer zijn van geweld door hun huidige partner, geeft aan financieel, materieel of administratief afhankelijk te zijn van hun partner.

Naast het betaald werk, komt er heel vaak nog een resem aan onbetaalde thuisarbeid op hun schouders terecht. Sommigen geven aan dat dit de reden is waarom ze deeltijds gaan werken. Dit met alle gevolgen van dien voor hun sociale zekerheidspositie.

Vrouwen doen gemiddeld 9,5u/week meer onbetaalde thuisarbeid dan mannen. Niet toevallig is die zorg voor het huishouden voor veel vrouwen de belangrijkste reden om deeltijds te werken (40% t.o.v. 10% van de mannen).

“Als je als vrouw in een hogere positie geraakt vragen ze zich af hoe je dat doet. Als je weet wat je wilt, ben je arrogant.”

4.2 Uitdagingen

De ongelijke taakverdeling binnen het huishouden en de vele uren onbetaalde zorg die vrouwen opnemen en vaak combineren met een (voltijdse) job zijn een hardnekkig probleem. Het blijft een uitdaging:

- Hoe ontwikkelen we een beleid dat zowel betaald werk als onbetaalde zorg in rekening brengt?
- Hoe pakken we discriminatie op de arbeidsmarkt aan?
- Hoe maken we vrouwen financieel onafhankelijk binnen een relatie?
- Hoe zorgen we voor een volwaardige erkenning en waardering van onbetaalde zorg?
- Hoe bestrijden we discriminatie op de huurmarkt, in het bijzonder tegenover alleenstaande moeders en vrouwen met een migratieachtergrond?

5. Cultureel geweld en onrecht

5.1 Verhalen

Heel wat verhalen verwijzen naar mannelijke, zogenaamd 'onschuldige grappen' over vrouwen die sterk zijn genormaliseerd, waardoor verzet moeilijk is. Vrouwen die hier tegenin gaan, krijgen te horen dat ze 'gevoelig' zijn. Ook de hardnekkige rolpatronen worden aangekaart. Zo halen de vrouwen aan dat kinderen thuis leren dat mama alles doet voor papa en ze later deze verwachting doortrekken naar hun eigen partner.

Enkele vrouwen met een migratieachtergrond geven aan dat ze worden geconfronteerd met extra uitdagingen. Een vrouw met hoofddoek getuigt dat ze vaak als mindere wordt gezien. Enkele vrouwen uit de Roma-gemeenschap geven aan dat ze niet enkel verantwoording moeten afleggen aan hun partner, maar aan de volledige gemeenschap. Wanneer ze naar de politie stappen, worden hun verhalen geminimaliseerd als 'iets dat bij die cultuur hoort'.

5.2 Uitdagingen

De verhalen onthullen hoe cultureel geweld niet louter een individuele ervaring is, maar diep geworteld zit in structurele uitsluiting en patriarchale machtsdynamieken. Dit aanpakken vraagt een omslag binnen de hele maatschappij.

- Hoe garanderen we het zelfbeschikkingsrecht van alle vrouwen?
- Hoe veranderen we de hardnekkige genderstereotypen die van generatie op generatie worden doorgegeven?
- Hoe stimuleren we positieve rolmodellen die klassieke genderpatronen doorbreken?

RODE DRADEN

Al deze moedige getuigenissen en uitdagingen tonen enkele rode draden. Over de thema's heen komen vaak dezelfde boodschappen terug die we hier formuleren.

Vrouwen worden verantwoordelijk gesteld voor hun eigen veiligheid. Ze moeten opletten, vermijden, plannen, zwijgen, bewijzen, zich aanpassen.

Geweld wordt te vaak geminimaliseerd. Door politie, werkgevers, scholen, hulpverlening, familie, gemeenschappen of omstaanders.

Economische afhankelijkheid maakt onveiligheid groter. Wie geen inkomen, woning, kinderopvang of netwerk heeft, kan moeilijker vertrekken.

Zorgarbeid en emotionele arbeid blijven onzichtbaar. Vrouwen dragen thuis, in relaties, in families en in gemeenschappen veel verantwoordelijkheid zonder erkenning of ondersteuning.

Niet alle vrouwen botsen op dezelfde drempels. Roma-vrouwen, vrouwen met migratieachtergrond, vrouwen in armoede, alleenstaande moeders, vrouwen zonder sterk netwerk, vrouwen met een beperking, oudere vrouwen, jonge vrouwen, LGBTQIA+-personen en vrouwen met een precair verblijfsstatuut ervaren vaak bijkomende vormen van uitsluiting.

Er is nood aan een brede vorming over genderstereotypen, victimblaming, toestemming, gresoveschrijdend gedrag, partnergeweld etc. op alle niveaus - van school tot werkvloer, hulpverlening tot politie, justitie en medische opleidingen.

AANBEVELINGEN

Op basis van de vele verhalen en getuigenissen formuleerden de vrouwen op 28 maart 2026 zelf heel wat uitdagingen en acties. Met een blik op de verschillende rode draden hebben wij als organisaties enkele aanbevelingen geformuleerd. Aanbevelingen zowel richting beleid, maar ook richting individuen in de maatschappij en organisaties.

Wat kunnen we zelf doen?

- Leer hoe je beter kan reageren als omstaander wanneer je grensoverschrijdend of ongewenst gedrag ziet.
- Maak gebruik van meldpunten en stimuleer anderen om dit ook te doen.
- Werk aan je eigen bewustzijn en zelfreflectie:
 - Informeer je over wat als grensoverschrijdend wordt gezien.
 - Denk na over je eigen gedrag en normen. Ga het gesprek aan met je vrienden en familie.
 - Sta open voor feedback en wees bereid je gedrag aan te passen.
 - Geef je grenzen duidelijk aan en respecteer de grenzen van een ander, ook als je ze niet volledig begrijpt.
 - Vermijd schuld geven (victim blaming).
- Praat erover met je partner, vader, broers en zonen, zodat zij leren begrijpen. De meeste mannen zijn onze bondgenoten.

ALLIES26

Op dezelfde dag van het event in de Arenberg, kwam ook een groep mannen samen in Het Paleis Antwerpen voor ALLIES26. Zij zijn immers belangrijke bondgenoten in de strijd tegen geweld op vrouwen. De dag vertrok vanuit cijfers achter verschillende vormen van gendergeweld met daarbij enkele persoonlijke getuigenissen.

In kleine cirkels werd er uitgewisseld over hoe je je als bondgenoot van vrouwen kan positioneren. De centrale vragen hierbij waren: "hoe stel je je open?", "hoe spreek je je uit?" en "hoe werk je mee aan een collectief ander verhaal dan dat van een patriarchaal discours?".

Drie workshops gaven de deelnemers concrete handvatten: The Feminine City (Saamo) over vrouwvriendelijke steden, de (Wo)Man Box (MoveMen) over gendernormen en mannelijkheid, en een sessie over reageren op grensoverschrijdend gedrag (beweging.net). Want structurele verandering is een zaak van iedereen.

Wat kan het beleid doen?

- Integreer gendermainstreaming in alle beleidsdomeinen en zorg dat het niet zomaar een vakje is dat we afvinken op beleidsdocumenten.
- Betrek slachtoffers en/of verenigingen die werken rond vrouwenrechten zoals we doen bij armoedebestrijding. Gebruik de kennis van ervaringsdeskundigen en zet structuren op die zorgen voor structureel overleg en betrokkenheid bij het ontwikkelen van beleid.
- Erken onbetaalde zorg door deze te meten en maak zo de zorgkloof zichtbaar. Het laatste tijdsbestedingsonderzoek dateert uit 2013 en vraagt een update.
- Erken de rollen en de functies die vrouwen opnemen buiten de 'markt' als arbeid. Gebruik daarvoor relevante indicatoren die de verhouding tussen betaalde en onbetaalde arbeid correct weergeven. Denk aan de BOA³ quote, het Bruto Nationaal Welzijn, het erkennen van onbetaalde zorgcompetenties in Elders Verworven competenties (EVC),...

Wat kunnen lokale besturen doen?

- Betrek vrouwen structureel bij het ontwerp, beheer en evalueren van publieke ruimte. Baseer je daarvoor op het concept van The feminine city⁴ waarbij de stad wordt ontworpen rondom zorg, veiligheid en gelijkheid.
- Integreer een beleid over intrafamiliaal geweld en onrecht op vrouwen in het principe van zorgzame buurten.
- Richt een buurtnetwerk op waar vrouwen die slachtoffer zijn van huiselijk geweld terecht kunnen.
- Betrek buurtwerkers en welzijnswerkers mee in je beleid over intrafamiliaal geweld en geweld op vrouwen. Zorg dat de kennis hierover wijdverspreid is.
- Creëer zichtbare plekken waar vrouwen die lastig gevallen worden op straat terecht kunnen (safe space) aan de hand van een herkenbaar teken.

³ De BOA-quote van Thera Van Osch berekent de verhouding tussen betaald werk en onbetaalde zorg

⁴ Een Feminine City is een stedenbouwkundig concept waarbij de stad niet wordt ontworpen rondom de 'gemiddelde mannelijke forens', maar rondom zorg, veiligheid en gelijkheid voor iedereen (verlichting, safe spaces, toiletten, stoepen,...)

Wat kan de federale overheid doen?

- Ontwikkel een herstellepakket intrafamiliaal geweld zodat vrouwen makkelijker de stap kunnen zetten om te vertrekken, en zich bij dat vertrek beschermd voelen.
- Pak de genderblindheid van familierechtbanken aan bij echtscheidingen na partnergeweld, zodat slachtoffers en hun kinderen beschermd worden.
- Creëer een gespecialiseerde rechtbank of kamer voor gendergerelateerd geweld waar rechters met de nodige ervaring en specialisatie zitting hebben en zet in op gendersensitieve instrumenten die deze rechters beter kunnen informeren.
- Trek de traditionele functieclassificatie open van gelijk loon voor gelijk werk naar gelijk loon voor gelijkwaardig werk. Op die manier zou bijvoorbeeld de laaggewaardeerde zorg die cruciaal is voor de samenleving, meer gewaardeerd kunnen worden. Vb: vuilnisophaling krijgt vandaag een betere verloning dan poetsdiensten.
- Vereenvoudig de opname van zorgverloven door bestaande drempels weg te werken:
 - Ken het geboorteverlof automatisch toe.
 - Schaf de anciënniteitsvoorwaarden bij de zorgverloven af.
 - Vergoed ouderschapsverlof beter en koppel er een genderbonus aan.
- Maak werk van een rechtvaardige pensioenhervorming⁵ en maak werk van een pensioensplit.
- Medische zorg: stimuleer meer onderzoek naar de gezondheidsnoden van vrouwen, met specifieke aandacht voor pijn, reproductieve gezondheid, trauma en de impact van racisme op medische zorg.

⁵ www.femma.be/nl/zorgen-genoeg-genzorgd

Wat kan de Vlaamse overheid doen?

In het onderwijs

- Garandeer een brede relationele en seksuele vorming op elke school. Door de algemeen geformuleerde minimumdoelen is het thema uitgehold. Bovendien is er geen zicht op wat scholen aanbieden:
 - Laat de onderwijsinspectie een thematisch rapport maken zodat we zicht krijgen op hoe scholen relationele en seksueel opvoeding doorheen de schoolloopbaan vorm geven.
 - Scherp de minimumdoelen opnieuw aan om een brede relationele en seksuele vorming op elke school te garanderen.

In zorg en welzijn

- Verhoog de intersectionele expertise in de zorg en hulpverlening.
- Zorg dat de hulplijn 1712 voor geweld 24 op 24 en 7 op 7 bereikbaar is.
- Veranker gendersensitieve en intersectionele gezondheidszorg in medische opleidingen en bijscholing, zodat zorgverleners klachten van vrouwen sneller herkennen, ernstig nemen en correct behandelen.
- Voorzie een standaard aanbod voor kinderen die op welke manier dan ook slachtoffer zijn van intrafamiliaal geweld.

Op vlak van werk en discriminatie

- Voorkom discriminatie door een duidelijk preventiebeleid, structurele monitoring en effectieve sancties bij niet-naleving.
- Voorzie voldoende, toegankelijke en kwalitatieve kinderopvang en andere publieke diensten zoals openbaar vervoer, zorg voor ouderen en personen met een handicap,...⁶
- Verbeter de arbeids- en loonvoorwaarden in sectoren van 'uitbestede zorg' zoals de dienstenchequesector en de kinderopvang.
- Investeer in begeleiding op maat en coaching zodat vrouwen in kwetsbare posities geleidelijk en duurzaam kunnen doorstromen naar de arbeidsmarkt.
- Zet praktijktesten structureel en proactief in op de arbeidsmarkt, huurmarkt en in dienstverlening, en koppel de resultaten aan duidelijke opvolging en sancties.

⁶ www.femma.be/nl/3-investeer-kwaliteitsvolle-uitbestede-zorgdiensten

Heb je vragen over geweld? Bel, mail of chat met 1712

Bronnen

European Institute for Gender Equality. (2024). Gender Equality Index 2024: Tackling violence against women, tackling gender inequalities. Publications Office of the European Union.

Femina. (2021). Combinatiedossier 2021. Femina Wereldvrouwen.

Femina. (2024). Gelijke porties. Femina.

Femina. (2026). Zorgen genoeg. Genoeg gezorgd. Femina.

Femina, ella vzw, Furia, & Netwerk tegen Armoede. (2024). Actielijst met aanbevelingen voor een evenredige en gelijkwaardige arbeidsdeelname van vrouwen met een migratieachtergrond. Femina.

Furia (2025). Vertrekken om niet te moeten blijven. Het herstelpakket na intrafamiliaal geweld.

Furia (2025). Een betere bescherming van slachtoffers van geweld en hun kinderen in echtscheidingsprocedures.

Furia (2024). Naar een samenleving zonder geweld. Eisenpakket Dag van het feminisme 2024.

Furia (2004). Naar een samenleving zonder geweld. Visietekst Dag van het feminisme 2024.

Furia (2018). Een daadkrachtige aanpak van seksueel grensoverschrijdend gedrag op het werk. Eisenpakket Vrouwendag 2018.

Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen. (z.d.). Cijfers over (ex-) partnergeweld in België. Geraadpleegd op 21 mei 2026.

Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen. (2025). De loonkloof tussen vrouwen en mannen in België: Rapport 2025.

Ipsos I&O, & Plan International Nederland. (2024). Ongewenst seksueel gedrag in de publieke ruimte. Plan International Nederland.

Plan International België. (z.d.). Onderzoek: Jonge mannen zien ernst van seksuele straatintimidatie niet in. Plan International België.

VRT NWS. (z.d.). Steeds meer jonge Europese mannen hebben vrouwonvriendelijke ideeën: "Mediageletterdheid belangrijk om dit tegen te gaan". VRT NWS.

Via deze weg willen wij graag een bijzondere dank uitspreken aan de initiatiefnemers van TRIBU26: Karolien Huyghe van beweging.net (links op de foto) en Céline di Maccio van Madam Fortuna (rechts op de foto). Wat enkele jaren geleden begon als een droom, werd in maart 2026 werkelijkheid.

Dit alles had echter niet gerealiseerd kunnen worden zonder de vele geëngageerde handen achter de schermen van de betrokken organisaties. Ook aan hen richten wij een welgemeende dank.

Tot slot bedanken wij alle deelnemers die aanwezig waren op één van de vele activiteiten en de moed hadden om hun verhalen te delen. Hun bijdrage gaf dit project zijn echte betekenis.

